

2022/2048(INI)

10.11.2022

STANOVISKO

Výboru pro ústavní záležitosti

pro Výbor pro zahraniční věci

o provádění společné zahraniční a bezpečnostní politiky – výroční zpráva
za rok 2022
(2022/2048(INI))

Zpravodaj: Victor Negrescu

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro ústavní záležitosti vyzývá Výbor pro zahraniční věci jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil tyto návrhy:

- s ohledem na závěry Konference o budoucnosti Evropy ze dne 9. května 2022, a zejména na návrhy 21, 23 a 24 těchto závěrů,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 9. června 2022 o výzvě ke svolání konventu k revizi Smluv¹,
- A. vzhledem k tomu, že články 2 a 21 Smlouvy o Evropské unii (SEU) a hodnoty, normy a zásady, na nichž je Unie založena, by měly být klíčovým referenčním bodem pro obsah a vedení zahraniční politiky EU;
- B. vzhledem k tomu, že Unie by měla i nadále usilovat o podporu dialogu a zaručení míru a mezinárodního řádu založeného na pravidlech posilování multilateralismu a dalším rozvíjením silného demokratického a parlamentního rozměru své vnější činnosti; vzhledem k tomu, že hlavním cílem vnější činnosti Unie zůstává posilování mezinárodní bezpečnosti, podpora mezinárodní spolupráce se třetími zeměmi, pokrok a upevňování demokracie a právního státu a dodržování lidských práv a základních svobod;
- C. vzhledem k tomu, že EU musí zdokonalit svou schopnost přijímat rychlá a účinná rozhodnutí, zejména v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP), a vystupovat jednotně a jako skutečně globální aktér v reakci na krize;
- D. vzhledem k tomu, že nevyprovokovaná, neodůvodněná a nezákonná agresivní válka Ruska proti Ukrajině zásadně změnila bezpečnostní situaci v Evropě, mimo jiné tím, že zvýšila nestabilitu v sousedství EU; vzhledem k tomu, že tato nová realita zvyrazňuje naléhavou potřebu upřednostnit účinnost zahraniční a bezpečnostní politiky EU tím, že se zvýší její schopnost jednat na ochranu našich hodnot a zájmů;
- E. vzhledem k tomu, že o otázkách, o nichž se v současnosti rozhoduje jednomyslně, by se mělo postupně čím dál tím více rozhodovat kvalifikovanou většinou v rámci SZBP, a to i u rozhodnutí týkajících se lidských práv a sankcí;
1. domnívá se, že čl. 21 odst. 2 SEU by měl být změněn tak, aby připojil pojmy „strategická svrchovanost“ a „strategická autonomie“ na seznam cílů SZBP, aby se EU stala účinným diplomatickým a bezpečnostním aktérem díky uplatňování vlastní zahraniční a bezpečnostní politiky založené na důrazné činnosti v podobě konkrétních opatření, politik, rozpočtů a závazků;
2. naléhavě vyzývá členské státy, aby striktně uplatňovaly čl. 31 odst. 2 Smlouvy o EU, který mj. umožňuje Radě přijímat určitá rozhodnutí kvalifikovanou většinou v záležitostech SZBP bez vojenských důsledků, zejména rozhodnutí týkajících se sankcí a lidských práv, a aby v případě uvedeném v čl. 42 odst. 7 Smlouvy o EU (SEU) přešly

¹ Přijaté texty, P9_TA(2022)0244.

na hlasování posílenou kvalifikovanou většinou; vyzývá členské státy, aby bezodkladně začaly plně využívat překlenovací ustanovení obsažené v čl. 31 odst. 3 SEU, a to zejména v prioritních oblastech;

3. naléhavě vyzývá členské státy a Komisi, aby posílily úlohu místopředsedy Komise, vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku; poukazuje na to, že toho lze dosáhnout prostřednictvím změny Smlouvy, na jejímž základě by byl vysoký představitel, místopředseda Komise jmenován ministrem zahraničí Unie, stal by se hlavním vnějším představitelem Unie na mezinárodních fórech a mohl by se z moci úřední účastnit vyjednávacích formátů iniciovaných nebo vedených členskými státy; podporuje výzvu občanů Unie v rámci Konference o budoucnosti Evropy, kteří vyjádřili přání, aby EU vystupovala jednotně;
4. vyjadřuje politování nad složitostí vnějšího zastoupení EU a zdůrazňuje, že překrývající se úlohy a činnosti podkopávají důvěryhodnost EU jako globálního aktéra; podporuje v tomto ohledu přístup zabraňující zdvojení a zmatku v zahraniční politice EU; zdůrazňuje klíčovou úlohu delegací EU při provádění SZBP, reprezentování hodnot a zásad EU v zahraničí a snaze o naplňování zájmů EU, a to i prostřednictvím posíleného dohledu Parlamentu; v tomto ohledu zdůrazňuje význam toho, aby byly delegacím EU poskytnuty nezbytné a přiměřené zdroje a kapacity, aby mohly účinně plnit své mandáty;
5. zdůrazňuje, že je třeba vyjasnit příslušné úlohy předsedy Evropské rady, předsedy Evropské komise a místopředsedy Komise, vysokého představitele a racionalizovat jejich přístup v rámci SZBP; připomíná, že ustanovení Smlouvy svěžují provádění SZBP místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku;
6. vyzývá všechny činitele EU s rozhodovací pravomocí, aby zintenzivnili úsilí v boji proti zahraničním dezinformacím, pokusům o vměšování a hybridním hrozbám, které podkopávají schopnost Unie rozvíjet a provádět své vnitřní a zahraniční politiky; považuje za nezbytné rozšířit rozsah hrozeb vymezených v doložce o vzájemné obraně v čl. 42 odst. 7 SEU tak, aby zahrnovaly hybridní hrozby, dezinformační kampaně a hospodářský nátlak třetích zemí;
7. trvá na právu Parlamentu na informace v záležitostech SZBP podle článku 36 SEU; poukazuje na rozsudky Evropského soudního dvora týkající se dohody s Mauriciem² a dohody s Tanzanií³, podle nichž je včasné a komplexní informování Parlamentu zásadní pro to, aby mohl vykonávat svou demokratickou kontrolu a poradní úlohu v záležitostech SZBP;
8. připomíná význam parlamentní diplomacie jakožto nástroje zahraniční politiky;
9. znovu potvrzuje, že je pevně odhodlán podporovat partnerství Unie s Organizací Severoatlantické smlouvy, které má i nadále zásadní význam pro evropskou bezpečnost, a to tím spíše v současném kontextu; vyzývá k rozvoji integrovanější spolupráce v oblasti zahraniční a bezpečnostní politiky s vnějšími aliancemi, jako je Organizace

² [Rozsudek ze dne 24. června 2014, *Evropský parlament v. Rada Evropské unie*, C-658/11, EU:C:2014:2025.](#)

³ [Rozsudek ze dne 14. června 2016, *Evropský parlament a Rada Evropské unie*, C-263/14, EU:C:2016:435.](#)

Severoatlantické smlouvy, a s vnějšími demokratickými spojenci a podobně smýšlejícími partnery v evropsko-atlantické oblasti, v indicko-tichomořském regionu a obecněji na globálním Jihu, jakož i na úrovni OSN, s cílem podporovat dialog, mír a mezinárodní pořádek založený na pravidlech; zdůrazňuje význam spolupráce s kandidátskými a potenciálně kandidátskými zeměmi EU v oblasti zahraničních věcí; znovu opakuje, že podporuje sladění politik se SZBP během jednání o přistoupení k EU;

10. vítá Evropské politické společenství jako nový neformální formát pro dialog a spolupráci; je pevně přesvědčen, že EU potřebuje silnou vizi a společnou strategii pro upevnění své jednoty a rozhodovací kapacity, aby se mohla připravit na další rozšíření; domnívá se, že žádný projekt interakce s evropskými sousedy by neměl představovat alternativu k probíhajícímu procesu jednání o přistoupení k EU; připomíná však význam evropských organizací, jako jsou Rada Evropy a Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě, a vyzývá orgány EU, aby lépe koordinovaly svou činnost s příslušnými organizacemi;
11. konstatuje, že Parlament se prostřednictvím svých konkrétních nástrojů aktivně podílí na SZBP; zdůrazňuje význam a jedinečnou povahu souboru demokratizačních programů Parlamentu, jako je „dialog Jeana Monneta“, jejichž cílem je podpořit a posílit činnost parlamentů; připomíná, že všechny orgány EU by se měly podílet a spolupracovat na činnostech zaměřených na boj proti globálnímu zhoršování situace v oblasti demokracie, a to i prostřednictvím volebních pozorovatelských misí, mediace a dialogu, předcházení konfliktům, Sacharovovy ceny a sítě jejích nositelů a parlamentní diplomacie;
12. domnívá se, že EU musí reformovat a posilovat svou schopnost ukládat sankce státům, vládám, subjektům, skupinám nebo organizacím, jakož i jednotlivcům, kteří nedodržují její základní zásady, dohody a právní předpisy;
13. zdůrazňuje, že je třeba, aby EU zvýšila viditelnost své SZBP prostřednictvím lepší a strategičtější komunikace o své vnější činnosti vůči svým vlastním občanům a občanům třetích zemí.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	8.11.2022
Výsledek konečného hlasování	+ : 17 - : 5 0 : 1
Členové přítomní při konečném hlasování	Gerolf Annemans, Gabriele Bischoff, Damian Boeselager, Salvatore De Meo, Pascal Durand, Charles Goerens, Sandro Gozi, Brice Hortefeux, Laura Huhtasaari, Victor Negrescu, Giuliano Pisapia, Paulo Rangel, Antonio Maria Rinaldi, Domènec Ruiz Devesa, Jacek Saryusz-Wolski, Helmut Scholz
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Cyrus Engerer, Maite Pagazaurtundúa
Náhradníci (čl. 209 odst. 7) přítomní při konečném hlasování	Pablo Arias Echeverría, Sunčana Glavak, Niclas Herbst, Leszek Miller, Iuliu Winkler

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

17	+
PPE	Pablo Arias Echeverría, Salvatore De Meo, Niclas Herbst, Brice Hortefeux, Iuliu Winkler
RENEW	Pascal Durand, Charles Goerens, Sandro Gozi, Maite Pagazaurtundúa
S&D	Gabriele Bischoff, Cyrus Engerer, Leszek Miller, Victor Negrescu, Giuliano Pisapia, Domènec Ruiz Devesa
THE LEFT	Helmut Scholz
VERTS/ALE	Damian Boeselager

5	-
ECR	Jacek Saryusz Wolski
ID	Gerolf Annemans, Laura Huhtasaari
PPE	Sunčana Glavak, Paulo Rangel

1	0
ID	Antonio Maria Rinaldi

Opravy hlasování a sdělení o úmyslu hlasovat	
+	Sunčana Glavak, Paulo Rangel
-	
0	

Význam zkratk:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se